PUOLUSTUSMINISTERIÖ
Vanhempi hallitussihteeri
Tuomas Hyvärinen

MUISTIO

28.11.2022

E 141/2022 vp

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETOTURVALLISUUDESTA UNIONIN TOIMIELIMISSÄ, ELIMISSÄ JA LAITOKSISSA

Puolustusministeriöllä on ollut mahdollisuus tutustua aiemmin komission ehdotukseen sekä kommentoida siitä laadittua E-kirjettä. Puolustusministeriö pitää E-kirjeessä esitettyä kantaa hyvin perusteltuna ja siinä on nostettu ansiokkaasti esiin myös komission ehdotukseen sisältyviä ongelmakohtia, joihin on syytä kiinnittää huomiota komission ehdotuksen käsittelyssä ja jatkovalmistelussa.

Komission ehdotuksen tavoite luoda yhdenmukaiset tietoturvallisuutta koskevat säännöt unionin toimielimille, elimille ja laitoksille on kannatettava ja parannus nykytilaan. EU:n turvallisuusluokitellun tiedon osalta tulisi varmistaa ehdotuksen sisällön yhdenmukaisuus neuvoston turvallisuussääntöjen kanssa (2013/488/EU), jotka ovat keskeisin EU:n turvallisuusluokiteltua tietoa sääntelevä instrumentti ja joiden perusperiaatteita ja vähimmäisvaatimuksia myös jäsenvaltiot noudattavat.

Komission ehdotuksessa esitetään uudenlaisia turvallisuusluokittelemien tietojen luokkia (julkiseen käyttöön tarkoitetut tiedot, normaalit tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot) ja niitä koskevia käsittelyvaatimuksia. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan turvallisuusluokittelemattomia tietoja koskevat säännöt ja vaatimukset tulisi selkeästi erottaa turvallisuusluokiteltua tietoa koskevista säännöistä. Lisäksi tulee varmistaa, että turvallisuusluokittelemattomien tietoja koskeva sääntely ei tosiasiallisesti vaikeuta EU:n avoimuusasetukseen (1049/2001) perustuvaa oikeutta tutustua asiakirjoihin.

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että komission ehdottamalla sääntelyllä voi olla vaikutuksia myös jäsenvaltioihin, vaikka se on kohdistettu vain unionin toimielimiin, elimiin ja laitoksiin. Yhteisöturvallisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti unionin toimielimet olisivat velvoitettuja sitouttamaan hankinta- ja avustussopimuksissa yritykset noudattamaan kyseisen sääntelyn vaatimuksia turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta. Ehdotuksen sääntely kohdistuisi siten esimerkiksi puolustus- ja turvallisuusalan yrityksiin, jotka tyypillisesti osallistuvat turvallisuusluokiteltua tietoa sisältäviin EU:n hankintoihin ja ohjelmiin.